

## Täysistunto

Perjantai 29.5.2026 klo 13.00—13.28

### 6. Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkejärjestelmää koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Hallituksen esitys HE 40/2026 vp  
Valiokunnan mietintö StVM 5/2026 vp

*Toinen käsittely*

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä. — Keskustelu. Edustaja Koponen, olkaa hyvä.

*Keskustelu*

13.07 **Ari Koponen ps:** Arvoisa herra puhemies! [Hälinää — Puhemies koputtaa] Tällä esityksellä turvataan työeläkejärjestelmää. Esityksessä vahvistetaan varojen rahastointia. Rahastoinnin vahvistaminen on hyvä asia nuorten oikeudenmukaisuuden kokemuksen ja eläkejärjestelmän uskottavuuden säilyttämisen näkökulmasta.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Lyly, olkaa hyvä.

13.07 **Lauri Lyly sd:** Arvoisa puhemies! Tämä lakiesitys, joka käsittelee työeläkejärjestelmän uudistamista ensi vuoden alusta, koskee osakepainon kasvattamista sijoituksissa ja indeksijarrun laittamista sellaiseen tilanteeseen, jossa inflaatio on korkeampi kuin palkka-kehitys. Nämä molemmat asiat vahvistavat sitä tilannetta, että meidän eläkemaksun taso tiedetään jatkossa hyvin. Se ei puutu eläke-etuuksiin, ja sitten tässä pystytään varmistamaan se, että me pidämme tästä järjestelmästä huolta. Tämä jatkaa sitä perinnettä, että noin kymmenen vuoden välein tehdään Suomessa eläkejärjestelmään uudistuksia, joilla pidetään se ajantasaisena.

Erityisen tärkeätä tässä on huomata myös se, että tämä eläkejärjestelmä uudistettiin neuvotellen, ja tälle asetettiin 0,4 prosentin tavoite pitkässä juoksussa vaikuttaa julkiseen talouteen. Tämä neuvottelutulos tarkoittaa 0,8:aa prosenttia, noin kahta miljardia euroa, eli tehtiin erittäin hyvä ratkaisu myöskin julkisen talouden kannalta. Tämä TyEL-järjestelmän uudistaminen tältä osin on hyvä, toisin kuin YEL-järjestelmän uudistaminen, jota tässä nyt ollaan tekemässä, kun sieltä tulee sadan miljoonan kulu valtiontalouteen. Tässä mielessä se ei tätä julkista taloutta ole vahvistava, kuten tämä pitkässä juoksussa on.

Erityisen tyytyväinen tässä täytyy olla siihen, että kun tätä rahastointiastetta kasvatetaan, niin nuorten eläkkeet varmistetaan tällä myöskin osiltaan, ja nimenomaan se on tässä hyvä asia. Nuorille tätä eläkejärjestelmää pitää avata. Meillä on hyvä eläkejärjestelmä, ja

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2026 vp

se on maailman mittakaavassa erittäin korkealle arvostettu. Itse luotan siihen, että tämä eläkejärjestelmä toimii erittäin hyvin jatkossakin.

Se toinen iso uudistus, jota tässä tehtiin, on tämä indeksijarru tai -rajoitin, niin kuin täällä sanotaan. Se tarkoittaa sitä, että kun esimerkiksi nyt 2022—2023 oli korkea inflaatio energiakriisin ja muitten seurauksena, niin tällaisessa tilanteessa eläkkeiden noston nousukulmaa leikataan. Se leikkaus olisi ollut noin yhdellä kolmasosalla tällaisessa tilanteessa eläkkeiden nostossa, eli puhutaan merkittävästä asiasta. Kokonaisuudessaan se olisi ollut eläkemenoisissa, jos se olisi toteutunut silloin tällaisella tavalla kuin tässä on, noin miljardi euroa vuositasolla. Puhutaan erittäin merkittävistä muutoksista. Onneksi tämä tilanne kohdistuu aika harvoin, noin 7—10 vuoden välein.

Tämä järjestelmä on hyvä, ja tätä kannattaa viedä eteenpäin. Kannatan tämän hyväksymistä.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Heinonen, olkaa hyvä.

**13.11 Timo Heinonen kok:** Arvoisa puhemies, hyvät edustajakollegat ja muut täysistuntoa seuraavat! Me pidämme kokoomuksessa kyllä erittäin tervetulleena ja tärkeänä tätä yrittäjien YEL-järjestelmän uudistamista. Se on odotettu ja tarpeellinen korjaus, joka nyt on lopulta saatu eteenpäin.

Tämä nyt käsittelyssä oleva esitys perustuu siis pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman kirjaukseen, jonka mukaan huoltosuhteen heikkenemisen sekä talouden kehitykseen, eläkevarojen sijoitustuottoihin ja tulevaan maksukehitykseen liittyvän epävarmuuden takia valmisteltiin kolmikantaisesti tarvittavia työeläkelainsäädännön muutoksia rahoituksellisen kestävyuden varmistamiseksi ja riittävän etuustason turvaamiseksi. Näiden nyt käsittelyssä olevien muutosten tavoitteena on siis työeläkejärjestelmän rahoituksellisen kestävyuden parantaminen pääosin sijoitustuottoja lisäämällä. Nämä tehtävät muutokset pienentävät myös julkisen talouden kestävyysvajetta noin 0,8 prosenttiyksikköä suhteessa bruttokansantuotteeseen.

Säännöksiä rahoitustekniikkaan muutetaan siis siten, että se mahdollistaa paremmin osakeriskin lisäämisen, ja vakavaraisuussäännöksiä muutetaan taasen niin, että sijoitusriskiä voidaan ottaa enemmän kaikissa sijoituslajeissa. Lisäksi esityksessä laajennetaan myös luotonottomahdollisuutta koskemaan tytäryhteisöjen kiinteistöisijoituksia. Rahastointia vahvistetaan siis jatkossa niin, että vuosittain rahastoidaan enemmän vanhuuseläkkeitä varten tulevien eläkkeiden rahoittamiseksi.

Tällä uudistuksella siis vastataan myös talouden tilanteeseen. Totta se on: Suomen talouden käännettä on odotettu pitkään ja hartaasti, ja Tilastokeskukselta saimme tänään hyviä uutisia. Ilta-Sanomien otsikoi oman uutisensa näin: ”Nyt se tapahtuu: Suomen talous kääntyy kasvuun. Kasvu on nyt jopa vauhdikkaampaa kuin Euroopassa.” [Oikealta: Loistavaa!] Suomen bruttokansantuote kasvoi ensimmäisellä neljänneksellä tänä vuonna 0,9 prosenttia edellisestä neljänneksestä ennakkotietojen mukaan, mikä on voimakkain kasvu lähes viiteen vuoteen — lähes viiteen vuoteen voimakkain kasvu. Kasvua tapahtui siis kautta linjan: investoinneissa, yksityisessä kulutuksessa ja viennissä. Yksityisessä kulutuksessa mitattiin itse asiassa jo kolmas peräkkäinen kasvuneljännes, ja nousutahti näytti vain kiihtyvän. Teollisuuden hyvän tilanteen lisäksi rakentamisen alalla on kasvun merkkejä nähtävillä jo kahden peräkkäisen vuosineljänneksen ajalta, ja bruttokansantuotteen tasoa

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2026 vp

nostivat myös puolustusinvestoinnit. Eli meillä on onneksi nyt pitkän odotuksen jälkeen taloudessa erittäin paljon myönteisiä merkkejä.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

**13.14 Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Edellä edustaja Heinonen puhui hyvin ajankohtaisesta talouden tilanteesta, ja näinhän se on, että myös eläkejärjestelmän osalta kriittisen tärkeää on se, että työn tekijöitä riittää, jolloin saadaan kerättyä riittävästi eläkemaksuja kattamaan myös heidän eläkkeensä, jotka ovat työnsä jo tehneet ja eläkkeensä ansainneet. Täytyy, arvoisa puhemies, kyllä antaa kiitosta aiempien sukupolvien viisaudelle siinä, että Suomeen on todella luotu tällainen osittain rahastoiva eläkejärjestelmä. Jotkut talousviisaathan sanovat tätä korkoa korolle -ilmiötä maailman kahdeksanneksi ihmeeksi, ja onhan se kieltämättä huikea keino, millä tavalla nytkin esimerkiksi Suomessa on viime vuosina voitu, samaan aikaan kun ulos maksettujen eläkkeiden määrä kasvaa kaiken aikaa, kun yhä isompi osa meistä suomalaisista on eläkkeellä, esimerkiksi eläkemaksuja alentaa sen ansiosta, että rahastoidun pääoman tuotto on niin hyvää, että todella tällaiseen eläkemaksujen alentamiseen on varaa. Ainakin nyt tuolla julkisella puolella Kevassa, josta itseltäkin on kokemusta, on näin pystytty toimimaan.

Tosiaan vanhan kansan sanonta siitä, että raha tulee rahan luo, on kyllä tässäkin ajassa viisautta niin, että eläkejärjestelmässä on syytä vaalia näiden rahastojen kertymistä jatkosakin. Siksi nämä nyt tässä hallituksen esityksellä esitettävät ja sosiaali- ja terveystieteiden mietinnössä lainsäädäntöön tuotavat uudistukset ovat perusteltuja, jotta vaalitaan tätä eläkejärjestelmän kestävyyttä ja noiden rahastojen kasvua myös tulevaisuudessa. On suomalaisen eläkkeensaajan ja laajasti kaikkien meidän suomalaisten etu, että pääoma tekee työtä puolestamme ja siten pystymme turvaamaan nämä eläkkeet.

Oikeastaan kun Suomen taloudesta olemme kantaneet kovasti huolta viime vuosina — nyt onneksi edustaja Heinonenkin puheessaan toi tuota huojentavaa viestiä sen osalta, että talous on kääntynyt kasvuun — niin joku osa-alue, josta ei ole kuitenkaan tarvinnut olla huolissaan, on nimenomaan tämä työeläkejärjestelmämme. Haluan myös vakuuttaa kaikille nyt esimerkiksi viikonloppuna koulunsa päättävälle, että hekin tulevat kyllä aikanaan eläkkeensä saamaan. Suomalainen työeläkejärjestelmä seisoo vankalla pohjalla.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Mäkynen, olkaa hyvä.

**13.17 Matias Mäkynen sd:** Arvoisa puhemies! Tässä esityksessä todellakin eläkejärjestelmää vahvistetaan lisäämällä osakepainoa ja ottamalla käyttöön mahdollisuus indeksijarvuun. Uudistus on sinänsä tasapainoinen, ja se on sitä sen ansiosta, että tässä valmistelussa on hyödynnetty perinteistä kolmikantaista yhteistyötä. Työmarkkinajärjestöt ovat kantaneet tässä erityistä vastuuta, niin kuin eläkeuudistuksissa aikaisemminkin, ja se on tässä suhteessa poikkeuksellista tämän vaalikauden moniin muihin uudistuksiin, joilla julkista taloutta on pyritty vahvistamaan.

Eläkejärjestelmä on, niin kuin tässä useissa puheenvuoroissa on todettu, meidän julkisen taloutemme vahvin osa ja vahvistaa osaltaan koko meidän julkista talouttamme kokonaisuutena. Tämä uudistus osaltaan vahvistaa luottamusta eläkejärjestelmään ja toivottavasti tekee sitä myös nuorten osalta. Eläkejärjestelmän rahastoiva luonne on nimenomaan

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2026 vp

tehty sitä varten, että meillä ylisukupolvisesti pystytään turvaamaan eläkkeiden rahoitus kaikille sukupolville.

No, kun kerran on tehty vuosikymmenestä toiseen vahvaa työtä sen eteen ja nyt se tässä esityksessä jatkuu, että eläkejärjestelmä on niin vahva kuin se on ja uskottava kaikille sukupolville, niin on myös tärkeää, että eläkejärjestelmä julkisessa taloudessa pidetään sillä tavalla erillisenä, että valtiontalouden lyhyen aikavälin vahvistamista ei tehdä eläkejärjestelmän uskottavuuden ja pitkäaikaisen kestävyuden kustannuksella. Välillä kuulee sellaisiakin puheenvuoroja, joissa nimenomaan valtiontaloutta pyritään vahvistamaan sillä tavalla, että eläkejärjestelmästä tavalla tai toisella niin sanotusti kanavoitaisiin tuottoja tai säästöjä valtiontalouteen.

Arvoisa puhemies! Toivon, että myös jatkossa eläkejärjestelmää kehitetään yhteistyössä näiden hyvien näyttöjen pohjalta, ja tätä yhteistyön valmistelua olisi syytä toki tehdä myös muilla politiikan aloilla.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

**13.19 Pauli Kiuru kok:** Arvoisa herra puhemies! Tarpeellinen esitys: rahoituksellisen kestävyuden parantaminen tilanteessa, jossa huoltosuhte heikkenee ja on muitakin paineita, on perusteltu.

Se, mitä edustaja Heinonen tuossa puhui taloudesta, oli kyllä tärkeä huomio ja sellainen huomio, joka luo uskoa ja toivoa talouteemme. Sehän ei ole nyt mielipide, vaan siihen on tilastollista faktaa. Käännös on tapahtumassa ja osin tapahtunut, ja tilauskirjat, kulutusky-syntä ja rakentaminen alkavat elpyä. Se, mikä on surullista, on se, että tässä vaalien lähes-tyessä tuntuu siltä, että kaikki eivät aivan edes toivokaan taloudellista käännettä, koska se luo erilaisen asetelman ennen vaaleja. Onneksi tämä joukko ihmisiä on pieni vähemmistö.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Vähämäki, olkaa hyvä.

**13.20 Ville Vähämäki ps:** Kunnioitettu puhemies! Tämän esityksen pääasiallinen tavoite on julkisen talouden vahvistaminen ennen kaikkea eläkelaitosten sijoitustuottoja lisäämäl-lä. Tämä tehdään siis käytännössä sijoitussääntelyä keventämällä, muun muassa osakepai-noa kasvatetaan.

Ajatus tässä on siis siitä, että näille sijoitustuotoille saadaan pidemmällä aikavälillä isompi tuotto, ja se totta kai vähentää painetta nostaa sitten näitä eläkemaksuja, ja tällöin saavutetaan myöskin sukupolvien välinen oikeudenmukaisuus, että nämä uudet sukupol-vet eivät joutuisi maksamaan isompia eläkemaksuja kuin aikaisemmat.

Sitten tästä taloudesta, mikä on noussut esiin: Suomen talous on todellakin pitkästä ai-kaa nousussa, teollisuustuotanto on noussut vahvasti, ollaan saavutettu vuoden 2008 hui-pun taso, kauppa- ja palvelualalla on ollut vahvaa kasvua, kulutuskysyntä on kohentunut. Ennen kaikkea havaitaan se, että talouskasvu näyttää hyvin laaja-alaiselta. Usea talouden osa-alue siis kasvaa yhtä aikaa. Suomen taloudessa on käynnistymässä käänne. Täytyy vain saada lisää investointeja, luottamusta ja vientivetoista kasvua sekä työtä.

Täytyy sanoa näin, että kun tutkailin tuossa Pohjois-Suomen ja Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun investointihankkeita, mitä on putkessa tulossa, niin kyllä niitä on lukuisia, monia kymmeniä. Osa tietenkin toteutuu, osa ei välttämättä toteudu, mutta laaja-alaisesti näyttäi-

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2026 vp

si siltä, että sieltä tulee huomattavan paljon investointeja ja sitä kautta myöskin kuntiin tuloja ja ihmisille töitä.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

13.22 **Heikki Autto kok:** Arvoisa puhemies! Vielä aivan lyhyesti siitä, kun tässä keskustelussa on noussut aivan oikein esille se, että tällä uudistuksella keskeisesti pyritään tosiaan vaikuttamaan siihen, että vähän suuremmalla osakesijoitusten painolla pystytään niitä odotettavissa olevia tuottoja kasvattamaan. Totta kai tätä keskustelua seuraavat myöskin sitten voivat ajatella, että kun haetaan suurempaa tuottoa, niin onko kyseessä suurempi riski, ja näin tietysti yksittäisten sijoitusten osalta myös on. On todella tärkeää, että lainsäädäntö lähtee siitä, että samalla kun eläkevaroja sijoitetaan tuottavasti, ne sijoitetaan jatkosakin myös turvaavasti niin, että tämä, voi sanoa, keskeinen kansallisvarallisuutemme on kyllä hyvin hoidettu. Ennen kaikkea sitten, kun sijoitukset, jotka ovat huomattavan merkittäviä, tehdään hajautetusti niin toimialojen kuin erilaisten sijoitusinstrumenttien kuin myös vaikkapa valuutta-alueiden tai maantieteen osalta, kyllä voidaan ajatella, että tämä riski saadaan minimoitua ja todella päästään hyödyntämään näitä jo edellisessä puheenvuorossa kuvaamiani markkinatalouden tuomia mahdollisuuksia saada pääoma tuottamaan niin, että se tekee töitä puolestamme ja huolehtii siitä, että eläketurva on suomalaisilla kunnossa pitkälle tulevaisuuteen.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Strandman, olkaa hyvä.

13.24 **Jaana Strandman ps:** Arvoisa puhemies! Täällä on käyty erittäin hyvää ja varsin yksimielistä keskustelua tästä uudistuksesta. Tämä uudistus on erittäin hyvä ja perusteltu, erityisesti myös nuorten osalta. Tämä vahvistaa talouttamme, sijoitustuottoja, ja tämän esityksen tiimoilta pystytään turvaamaan eläkejärjestelmä tulevillekin sukupolville.

On erinomaista, että Suomen talouskasvu on alkanut viimein. Monet eri osa-alueet kasvavat niin matkailun, teollisuuden, korjausrakentamisen kuin investointien osalta. Myös suomalaisen ostovoima on kohentumassa.

Kokonaisuudessaan tämä uudistus on erittäin tärkeä, ja sitä on jatkossa tarkasteltava.

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Pauli Kiuru, olkaa hyvä.

13.24 **Pauli Kiuru kok:** Arvoisa puhemies! Edustaja Vähämäki tuossa luetteli varsin seikkaperäisesti talouden käännteessä olevia osatekijöitä. Nehän ovat tilastofaktoja, ja hyvä niin. Niitä ei todellakaan käy kiistäminen, päinvastoin.

Se, mitä itseltäni kysytään ja mihin tässä nyt päivittäin törmää, on se, että no missä se käänne on, kun työttömiä on niin paljon. Sekin havainto on sinänsä aivan totta. Täytyy siinä yhteydessä kuitenkin muistaa ja ikään kuin täydentää Vähämäen listaa ja siitä tulevia seurauksia: ensin otetaan lomautetut töihin takaisin, sitten ruvetaan tekemään ylitöitä, ja vasta viimeisessä vaiheessa, kun nämä keinot on käytetty, lähtee rekrytointi liikkeelle. Yritykset ovat tietysti varovaisia rekrytoinnissaan, jotta ei tule sitten ongelmia sen kanssa, jos tilaukset kuitenkin uudestaan vähenevät. Tämä myös kertoo siitä, minkä takia työelämän rakenteelliset muutokset ovat tarpeen: jotta saadaan dynaamisuutta työmarkkinoille.

## Pöytäkirjan asiakohta PTK 58/2026 vp

**Puhemies Jussi Halla-aho:** Kiitoksia. — Edustaja Savio, olkaa hyvä.

13.26 **Sami Savio ps:** Arvoisa puhemies! Kiitän hallitusta tästä erittäin hyvästä esityksestä työeläkejärjestelmän kantokyvyn parantamiseksi. Tämä uudistus on erittäin merkittävä. Meillä on ollut paljon puhetta siitä, riittävätkö työeläkkeet jatkossa. Itse en näe siinä kovin suurta huolta, ja tämä esitys sitä entisestään kannattelee.

Arvoisa puhemies! Työeläkejärjestelmän aikajänne on erittäin pitkä, puhutaan itse asiassa jopa sadoista vuosista. Se on paljon pitempi kuin yksittäisen henkilösijoittajan aikajänne, ja mitä pitempi tämä sijoitushorisontti on, sitä enemmän voidaan ottaa osakeriskiä. Itse asiassa akateemisten tutkimusten mukaan osakesijoitukset ovat paitsi pitkällä aikavälillä kokonaisuutena tuottaneet joukkovelkakirjasijoituksia selvästi paremmin myös niiden riski itse asiassa pitkien aikasarjojen nojalla on muutaman kymmenen vuoden ajankänteellä ollut joukkovelkakirjoja pienempi, varsinkin kun inflaatio on otettu huomioon. Tästäkin näkökulmasta tämä tehtävä lakiuudistus on täysin perusteltu, ja kiitos siitä hallitukselle.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyt, hallituksen esitykseen HE 40/2026 vp sisältyvät 1.—6. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Eduskunta hyväksyi mietintöön sisältyvän lausumaehdotuksen. Asian käsittely päättyi.